

Tragedin i Casas Viejas 1933

Anarkistjavisst

2016

Innehåll

Bakgrund	3
Den lilla byn Casas Viejas	4
Anarkisten "Seisdedos" och hans familj.	4



För 83 år sen den 11 januari i den fattiga byn Casas Viejas, i Andalusien, Spanien omringades ett litet och slitet hus av Guardia Civil och Guardia de Asalto (ungefär militärpolis och en slags tungt beväpnad insatsstyrka). Detta var början på slutet av ett misslyckat försök att provocera fram en revolution.

Bakgrund

Tre dagar tidigare hade anarkosyndikalistiska CNT försökt att starta en järnvägsstrejk. Strejken hade misslyckats då strejken var dåligt planerat och CNT-arbetarna lyckades inte få med sig järnvägsarbetarna som var medlemmar i socialistiska UGT. UGT och CNT utgjorde landets två största fackföreningar. En annan anledning var att alla lokala CNT klubbar inte stödde strejken. Det pågick vid den här tiden en kamp om inflytande mellan dem som var mer reformistiskt lagda och dem som ville få revolutionen överstökad så fort som möjligt.

Hur som helst smittade upprorsandan av sig runt om i landet, stora och små uppror bröt ut här och där. Den spanska regeringen slog ner hårt mot upproren. Resultatet – många döda och hundratals fängslade.

Bakgrunden till det hela var ett utbrett missnöje och besvikelse över den nyligen skapade republiken. Den sittande regeringens vallöften om land reformer gick olidligt långsamt för bönderna som bokstavligen svalt medan stora landområden ägda av rika och inflytelserika herrar stod orörda. Situationen var knappast bättre för arbetarna.

Den lilla byn Casas Viejas

Nyheter om upproren nådde den fattiga avlägsna byn Casas Viejas, Andalusien. Här bodde flera anarkister och deras familjer. Anarkisterna som också var medlemmar i CNT gick ut på gatorna i tron om att revolutionen hade startat. Byborna välkomnade nyheten och det gick till en början väldigt lugnt till. Vad som hände längre fram under dagen skiljer sig drastiskt beroende vilken källa du använder.

En version talar om hur anarkisterna naivt gick till militärpolisen, Guardia Civils barrack och berättade för dem att byn utropat anarkistiskt kommunism. Mer skrämda än glada av att få denna nyhet av en grupp beväpnade bönder svarade dem med att beskjuta sällskapet, som i sin tur svarade elden. Anarkisterna lyckades under en period omringa baracken så pass länge att militärpolisen var tvungen att kalla in luftvärnet och bomba byn med hundratals döda som resultat.

Enligt den andra versionen var allt lugnt fram till att militärpolisen fått förstärkning och utan förvarning, skjutandes vilt omkring sig, attackerade byborna. Vetskrämda flydde byborna in i sina hus medan dem som döddes av polisen lämnades kvar på gatorna. Polisen följde efter och släpade ut dem de visste om var anarkister ut ur husen. Flera av dem arresterade avrättades av polisen på plats. En äldre man på 70 år sköts till döds trots att han ropade: "Skjut mig inte! Jag är ingen anarkist!"

När polisen sedan kom fram till ett slitet stenhus med tak av gräs och grenar tog det stopp. När polisen närmar sig huset bemöts de av gevärsskott, en polis dödas och en annan skadas.

Anarkisten "Seisedos" och hans familj.

I huset befann sig anarkisten Francisco "Seisedos" Cruz Gutiérrez, 60 år. Sitt smeknamn hade han fått då han hade sex fingrar på ena handen. I huset befann sig också hans barn och deras familjer och andra kamrater. I flera timmar försökte polisen få ut anarkisterna ur huset. Men både gevärskotten och handgranaterna studsade tillbaka när de träffade stenväggarna. Mer polis och tyngre vapen bland annat kulsprutor tillkallades.

Men Seisedos och dem andra vägrade ge upp och använde sin begränsade ammunition väl. Ytterligare två polissoldater föll. När det sedan blev mörkt lyckades två små barn springa ut skyddade av mörkret men en vuxen person som sprang med dem döddes av polisen som mejade ner hen med kulspruteeld.

Vid gryningen fick någon bland Guardia Civil en idé. Polisen rullade ihop bombull och tygtrasor till bollar som dem sedan tände eld på och slungade mot hustaket.

Samtidigt som elden spred sig besköt polisen huset oavbrutet från alla håll. Inne i det övertända huset skrek dem instängda människorna av skräck och smärta.

En ung kvinna sprang tillslut ut, hennes hår och kropp brann medan hon mejades ner av kulspruteelden. Ytterligare en ung kvinna sprang ut ur huset med en pojke i famnen. Hennes hår brann och hon skrek: "skjut inte, det är en pojke!". Den ungan kvinnan var Maria Silvia Cruz, dotter till Seidideos. Maria lyckades fly med pojken i famnen in i ett närliggande hus.

Tillslut rasade huset ihop och dem döendes skrek förtvivlade skrik medan luften fylldes med stanken av brinnande människokött. Klockan fyra tiden på morgonen var allt över.

Tragedin chockerade och upprörde hela Spanien. Republiken förlorade stöd från både höger och vänster. Medan vänstern insåg att republiken inte alls var intresserad av att förbättra livsvillkoren för de fattiga bönderna och arbetarna, förverkligades den konservativa högerns övertygelse om att republiken var oförmögen att hålla ordning och reda i landet. Med ordning och reda avsågs hålla ner både arbetarklassen och de fattiga bönderna.

Maria Silvia Cruz som lyckades fly ut ur huset arresterades och fängslades i två veckor. Kort därefter fängslades hon igen den här gången en månad. Hon skulle komma vara en aktiv kraft inom anarkiströrelsen ända fram tills att hon avrättades av fascisterna 1939.

Källor:

The Spanish Anarchist: The Heroic Years 1868-1936, sid 246-247, Murray Boochin

The Anarchist In the Spanish Revolution, José Piernas

En svensk anarkist berättar, Nisse Lätt.



Det Anarkistiska Biblioteket



Anarkistjavisst
Tragedin i Casas Viejas 1933
2016

<https://aboutanarchism.wordpress.com/2016/01/11/casas-viejas-tragedin-1933/>

sv.anarchistlibraries.net